

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske i Odjel za likovne umjetnosti Matice hrvatske imaju čast pozvati Vas na promociju 21. knjige iz Biblioteke suvremene umjetnosti / Zbirka kritika, polemika, eseja i intervjua

Vladimir Crnković

Ivan Rabuzin

Kritička antologija
od 1944. do kraja
1964. godine

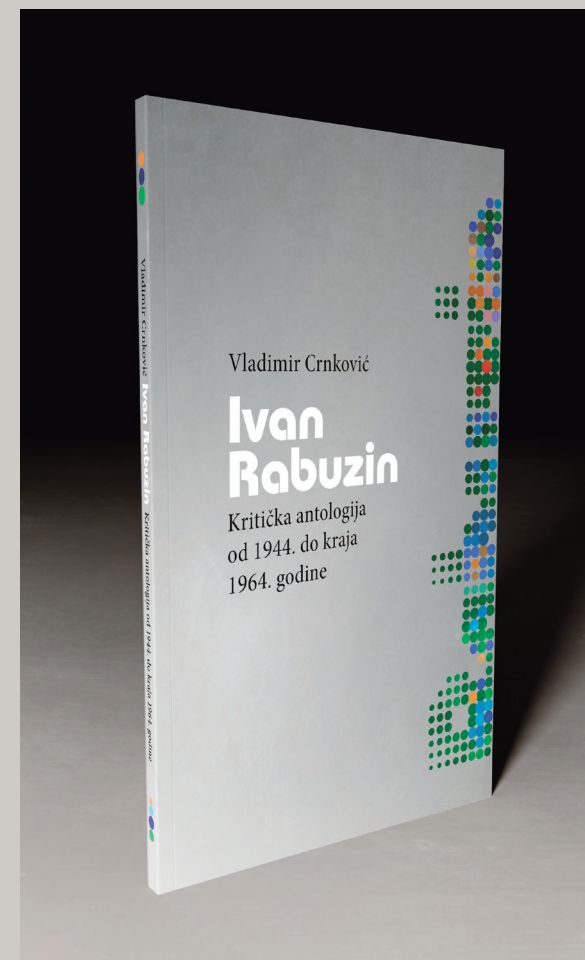
Sunakladnici i donatori

Grad Novi Marof i Kulturni centar *Ivan Rabuzin*, Novi Marof
Kajkavsko spravišće, Društvo za širenje i unapređivanje
znanosti i umjetnost, Zagreb
MDV-centar i Vladimir Malogorski, Varaždin

Promocija će se održati u četvrtak **26. veljače 2026.**
u Matici hrvatskoj, Zagreb, Ulica Matice hrvatske 2
i Strossmayerov trg 4, u dvorani Jure Petričevića
s početkom u **12 sati**

Promotori

Dino Milinović, predsjednik DPUH-a
Ivana Mance Cipek
Marijan Špoljar
Vladimir Crnković

Podaci o knjizi

Recenzenti

Ivana Mance Cipek
Zrinka Pillauer Marić
Marijan Špoljar

Dizajn

Boris Ljubičić,
STUDIO INTERNATIONAL

Prijelom i priprema za tisak
Borut Benčina, VIZIKULUM

Fotoportreti

Marija Braut, Antun Bukovec,
Petar Dabac, Gianni Berengo
Gardin, Sloven Mosettig,
Saša Novković i Goran Vranić

Lektura

Maja Matković

Opseg

112 stranica

Ivana Mance Cipek

Fragment iz izdavačke recenzije

Svi ti naizgled "fragmentarni" prilozi ogledni su primjeri jedne od najvažnijih metoda zaključivanja u povijesti umjetnosti, utemeljene na neposrednoj analizi umjetnina i njihovoj usporedbi. Ta metoda, i u povijesti umjetnosti osnažena konsolidacijom strukturalizma i semiotike kao objasnidbenog modela u humanističkim znanostima tijekom prvih desetljeća druge polovine 20. stoljeća, u Crnkovićevoj se izvedbi i nadalje potvrđuje kao temeljna gnoseološka operacija u razumijevanju i tumačenju umjetnosti. Legitimitet svojih interpretacija autor ponajprije zasniva dakle na izučavanju konkretnih umjetničkih djela, koja doista ima "u iskustvu"; ta empirija njegov interpretativni diskurs održava referencijalno privrženim viđenomu. Pritom, Crnković kontrolira baš sve napisano o predmetu svoga interesa, a disponira i velikim činjeničnim znanjem o protagonistima, ustanovama i zbivanjima, koji čine neposredan kontekst u kojem je Rabuzinova umjetnost nastajala, ne sustajući u sabiranju novih informacija i građe za tu temu. Sve to čini ga jedinstvenim tumačem – svakako djela samog Ivana Rabuzina, ali i nekih drugih umjetničkih opusa, ne nužno iz područja naive, koja je tek jedno od očitovanja modernizma.

Zrinka Pillauer Marić

Fragment iz izdavačke recenzije

Pri tumačenju geneze slikarstva Ivana Rabuzina, autor upozorava na brojne utjecaje, upute i sugestije koje su to slikarstvo pratile i oblikovale do točke stasanja u jedinstven, vrlo osobni i prepoznatljiv slikarski izraz. Ništa nije nastalo samo od sebe, sve vuče od nekud svoje korijenje, no to ne možemo pojmiti ako ne znamo

svekoliku povijest nekog stvaralaštva. Zato su podaci koje nalazimo u ovoj studiji to vredniji jer nam sustavno i detaljno objašnjavaju kako je Rabuzin stasao od amaterskog crtkanja do svjetske veličine modernog slikarstva. Taj mu put nije bio ni lak, ni jednostavan, ni pravocrtan. Ali on je učio, gledao, upijao i prihvaćao sugestije stručnjaka kojima je vjerovao i – uspio. A kako se i kada to dogodilo, neke odgovore nudi ova knjiga. Crnković je kontinuirano surađivao s Rabuzinom više od 40 godina pa nas iz prve ruke upoznaje s autorovim radom kao umjetnikov suvremenik, suradnik i stručnjak, tumač i promotor tog djela.

Marijan Špoljar

Fragment iz izdavačke recenzije

Bez obzira (ili, unatoč tome, baš zato!) na to što se Crnković Rabuzinovu umjetnošću bavi već više od pedeset godina postoji stalna autorova potreba za novim tekstovima i projektima. Dijelom je to posljedica novih uvida, susreta s novootkrivenim radovima ili dokumentima, a dijelom rezultat spoznaje kako je Rabuzinovo djelo toliko veliko i kompleksno da je aktualno u svakome vremenu i da može biti predmet rasprave i onda kada je opus granitno učvršćen nemjerljivom količinom bibliografskih jedinica. Pri tome nije riječ o promjeni vlastita očista ili o primjeni novih teorijskih i metodoloških polazišta: Crnković je od prvoga priloga oduševljen pratilac, znalac koji zna odčitati sve formalno-sadržajne nijanse djela, ali uspijeva proniknuti i u nevidljive izvore jedne neprijeporno genijalne slikarske geste. Dakle, bar dijelom otkriti i misterij te umjetnosti.

Vladimir Crnković

Nažalost, kako u ovom izdanju nismo mogli uz tekst priložiti i brojne umjetnikove reprodukcije, njih dvijestotinjak koliko smo ih priredili za objavljivanje, jer nam svi nasljednici Rabuzinovih autorskih prava to nisu dozvolili, uvjeren sam kako bi se sada moralo naći rješenje da se ta studija objavi na engleskom jeziku, dakako uza sve predviđene, odabrane i već obrađene, skenirane reprodukcije. Ako se u tome ne bude uspjelo, bojim se, zapravo sam siguran, da će Rabuzinova slava i interes za njegovu umjetnost početi jenjavati, tonuti i nestajati. Ovo je dakle *apel* za spas i prisutnost Rabuzinove umjetnosti u kontekstu hrvatske kulture druge polovine 20. i početka ovoga novog stoljeća.

Jedno od poglavlja ove monografije glasi: *Marginalije o Rabuzinovima tematskim, stilsko-morfološkim i poetičkim mijenama od 1944. do 1964. godine*. Tu raspravljam o Rabuzinu i Kosti Angeli Radovaniju, Rabuzinu i Van Gogh, Rabuzinu i Henriju Rousseau, Rabuzinu i Paulu Cézanneu te Rabuzinu i poentilizmu. A od naših kritičara i povjesničara umjetnosti, uz tekst o Radoslavu Putaru i Rabuzinu, tu su i dva opširna poglavlja o umjetnikovoj suradnji i druženju s Dimitrijom Mićom Bašičevićem – likovnim kritičarom i muzealcem, dugogodišnjem voditeljem zagrebačke Galerije primitivne umjetnosti (današnjega Muzeja naive) – među inim i izdvojeno poglavlje u kojem donosim i komentiram njihovu sačuvanu korespondenciju iz kraja pedesetih i početka šezdesetih godina prošlog stoljeća. Već i to jasno svjedoči kako sam tom umjetniku i toj umjetnosti pristupio te kako tumačim genezu tog stvaralaštva – uvijek unutar konkretnih povijesnih koordinata, točno određenog vremena i prostora te s kritičkim pristupom – nizanjem, citiranjem i tumačenjem brojnih relevantnih podataka.